

יעל פישביין:

„זה יכול להתפרש כהתרת דם של כל הערבים!“

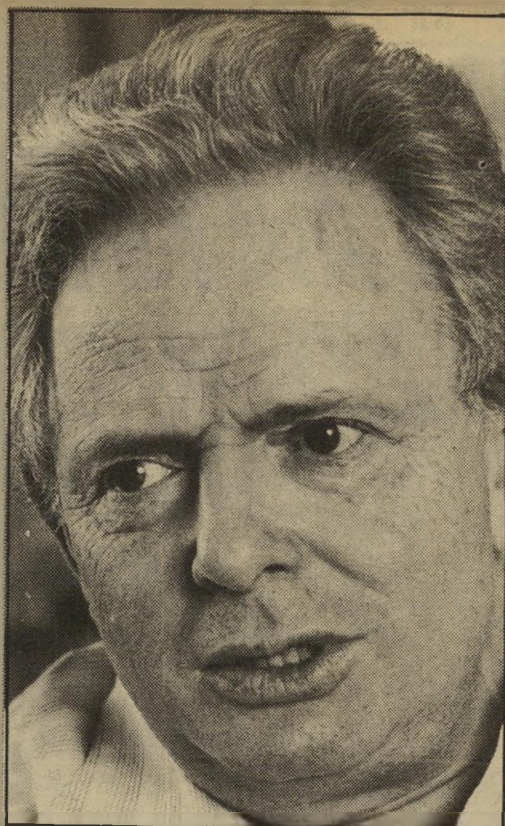
לפני כחודש כתבה הכתבת לענייני חינוך של העיתון „דבר“ כי למישרד החינוך אין כל תוכנית להכנת בוגרי כיתות י"ב לקראת השרות בשטחים הכבושים. דובר מישרד החינוך הזדרז למרסם הודעה שאמרה שיש כבר תוכנית כזאת, ואף שלח חוברת בשם „תמורות – יד על הדף פק" לכל כתבי החינוך.

ביקשתי מיעל פישביין, שעוררה את הבעייה, שתחוה את דעתה על החוברת.

זו חוברת שראתה אור לפני כמעט שנה ומטרתה, בעת הוצאתה לאור, היתה להנחות מורים כיצד לדון באירועים אקטואליים. אין לה שום קשר להכנת בוגרי י"ב לקראת שרות צבאי בשטחים, התובע הכנה מסוג אחר.

● בכל זאת, יש בחוברת סריקים העוסקים באירועים עיניים הקשורים באינתיפאדה.

אני חושבת שחוברת כזאת היתה צריכה להתייחס להיבטים מצפוניים, מוסריים, כגון אלה שעלו במישפט חיילי גיבתי ובעי רותו של הרמטכ"ל במהלך מישפט זה. זה אין בחוברת. מה שיש בה זה פרק ששמו „ערכים במצביימילחמה“, שכל חלקו הראשון מוקדש למובאות מן המקורות (רבנו מנחם המאירי, גמרא, רמב"ם, הרב אונטרמן), והישא הוא תיפרק „הבא להרגך השכם והרגהו“, שיכול להתפרש כהתרת דם של כל הערכים. בפרק אחר, העוסק

יוסף (טומי) לפיד:

„היטלר אינו דומה לרושדי: זוהי הסתה לרצח עם!“

בשבוע האחרון התמרסם כי הסופר דן ירון מתכוון להוציא לאור תרגום עברי לסיפור האנטי-שמי של אדולף היטלר, „מיין קאמף“ (המאבק שלי). שאלתי את טומי לפיד, עיתונאי, שעבר את ימי השואה באירופה, מה דעתו על הפירסום האחרונים.

אני נגר הפירסום.

מיכאל שני:

„זאת תהיה מסיבת הכתעה לבאך. הוא לא יודע!“

אחרי הפסקה של שנה, חודש ב„חמאס“ ניפו „בוקר באך“, מיפגש דו-חודשי של אוהבי המלחין הנודע, הנמגשים כדי ללמוד ולשיר מיצירותיו. עם תום השירה פגשתי את המנהל המוסיקלי של הסידרה, המנחה והמנצח מיכאל שני, ושאלתי אותו למה היתה הפסקה של שנה, בין „הבוקר“ האחרון לבין הנוכחי.

עריית תל-אביב לא יכלה להפנות משאבים לפרוייקט הזה כשנה שעברה, וגם ההנהלה של החסאם התחלפה. היום התאחדו שני הגופים הללו עם הסקהלה הקאמריח חל-אביב, ואנחנו בונים תוכנית לכל השנה, אחת לשבועיים.

● ראיתי שב„בוקר באך“, הראשון אחרי שנה, היתה תפוסה מלאה. האם אתם חושבים להעביר את ה„בוקר“ למקום גדול יותר?

לא. זה מקום מתאים מאוד, שבו נוצרת במהירות אווירה, שבמקום גדול יותר קשה ליצור אותה.

● ראיתי שרוב הקהל ב„בוקר באך“ הוא קהל הקרן רא תווים והיודע לשיר. האם יש טעם בכלל שאדם שאינו קורא תווים יבוא לבוקר הזה?

לא כל הקהל קורא תווים, אלא רק חלק ממנו. אבל אנחנו מפזרים בין הקהל את חברי הסקהלה הקאמריח, ואלה עוזרים לאלה מבין הקהל המהססים או המתקשים קצת. זה נכון שכל הקהל שבא הוא קהל של אוהבי באך, המכירים את יצירותיו. אבל בהחלט מגיעים גם אנשים שאינם קוראים תווים, ובסוף הבוקר הם שרים.

● ספר למי שעוד לא היו ב„בוקר באך“ איך זה מתנהל.

מוסיקה

החלק הראשון הוא החלק שבו לומדים לשיר יצירות של באך, קוראליים, פריקים קצרים של יצירות. בחלק השני יש תמיד אמך אורח, ובחלק השלישי שר כל הקהל את מה שלמד בהתחלה, ואותי זה תמיד מרגש. כל הקהל קם על הרגליים, ונותן קונצרט לעצמו.

● למה דווקא באך?

כי יש עליו קונסנוס, וגם מיספר היצירות שהוא חיבר הוא ענקי, יותר מ-200 קנטטות, יותר מ-370 קוראליים, וכולם יפים.

● האם 16 שייח לברטיס-כניסה זה לא קצת יקר?

אני לא מבין בזה כל-כך, אבל הסבירו לי שזו הפקה יקרה. מקהלה, מנצח, אמך-אורח, הדפסת דפי-תווים, האולם.

● ב„בוקר באך“ הבא, ב-25 במאָרס, חל יומיהול-רתו של באך. תעשו לו מסיבה?

כטחו עושים לו מסיבת-הפתעה. אפילו הוא עוד לא יודע את זה. האמך-אורח יהיה יצחק שטיינר, ויותר מזה אני לא מגלה. מסיבת-הפתעה או לא? (דניאלה שמי)

שואה

● מדוע?

מפני שזו הסתה לרצח של העם היהודי. אני חושב שמה שדרוש לצורך מחקר מדעי קיים בגרמנית ובאנגלית, ואין חשש שמי שירצה לחקור את הספר מבחינה מדעית לא יוכל לקרוא אותו. אין כל סיבה בעולם שהעם היהודי יפיץ בשפתו ספר שגרם לשואה.

● ואם מסרסמים את סלמאן רשדי, מדוע לא את „מיין קאמף“?

טיפרו של רושדי הוא רומאן, הלקוח מדימיונו של הסופר. מין קאמף הוא ספר פרוגרמטי להשמדת-עם. פסוקי השפן שייך לז'אנר של ספרות יפה, ואילו מין קאמף הוא הסתה לרצח-עם.

● אתה צופה מהדמויות אם וכאשר יסורסם הספר? אני מניח שיהיו יהודים שיפגינו.

● תצטרף אליהם?

אני לא מצטרף להפגנות. אני כותב את מה שאני חושב. (אורית זרובבל)

חינוך

במוסר-לוחמים, מובא אירוע מתקופת המירדפים, כשהאלטרנטיב בות המוצעות הן להרוג במקום אשה ערבית שחיפתה על מחבלים, או לקחתה לחקירה, או להניחה לנפשה. החמורה ביותר באירוע זה היא כמונן האלטרנטיבה הראשונה, שכירוע מי שבחרים בה מוצאים את עצמם על ספסל-הנאשמים.

● מה שאת אומרת, בעצם, הוא שהחוברת של מישרד החינוך לא רק שאינה עוזרת, אלא שהיא יכולה להזיק?

בהחלט. והראייה היא תוכנית-ההכנה לשרות בשטחים, שהפיק קציני-חינוך-ראשי בצה"ל, הפוסלת אלימות ספונטנית, כגון זו המוצעת בחוברת של מישרד החינוך.

● האם תיפני לשרד החינוך ותתריע?

אין לי מה לפנות לשר. הוא הוריע שיש לו כל מיני תוכניות, אבל לא יצא מהן דבר. אינני מאמינה שמישרד החינוך יעשה יותר, בעניין זה, אלא אם כן צה"ל וכמה חברייכנסת הגונים, המבינים את חומרת הבעייה, יפעילו לחצים או יזמו יוזמות משלהם. (דניאלה שמי)